

'בימי חג הסוכות ושמחת תורה הגיע לשיא כוחו, ומרוב התאמצותו לקיים את מצות סוכה והנענועים במסירות נפש, הצטנן ונחלה ונפל למשכב, ושוב לא קם ממיטתו"^ד. למרבה הצער ימי הנהגתו של רבינו לא ארכו זמן רב, ובתוך שנת האבל של אביו הקדוש, ביום ז' בחשוון שנת סתר"ו, הוא יום פטירת זקנו הקדוש משידלובצא בשנת כתר"ו, נאסף רבינו אל אבותיו הקדושים. תקופת נשיאותו ארכה חצי שנה מיום ליום.

בנו כ"ק אדמו"ר ה'חלקת יהושע' זיע"א היה אומר: 'כי לדאבון לב לא זכה העולם ליהנות מאורו, שהיה נשמה גבוהה עד למאוד, ואילו היה מאריך ימים היה כובש את כל העולם בעבודתו ובקדושתו'.

אחות רבינו הרבנית הצדקנית מסקרנביץ ע"ה סיפרה, שאביה מרן ה'דברי בינה' מביאלא זיע"א היה דרכו לרשום על ספרו את רשימת הילדים שנולדו לו בצירוף ברכת שליט"א, וכשנולד רבינו הקדוש כתב גם כן את שמו על הספר, אך לא הוסיף את המילה שליט"א, והיה הדבר לפלא בעינינו, אך בפטירת רבינו בגיל צעיר שכזה הבנו את מה שחזה אבינו הקדוש בעינו הצופה למרחוק". כן נשמע מפיה שסיבת פטירתו של רבינו היתה מחמת שהמוחין שלו התאמצו מאוד בעבודת ה', עד שגופו לא הכיל זאת.

רבינו נטמן בעירו שדליץ בבית החיים 'החדש'. חסידים מספרים כי פעם אחת עבר אביו הקדוש מרן ה'דברי בינה' זיע"א בעיר שדליץ על יד בית החיים, וראה שם אהל עומד יחידי – על מקום מנוחת הגאון הרב ברוך מרדכי ליפשיץ בעל 'ברית יעקב' זצ"ל". אז פנה אל הסובבים אותו ושאלם: 'האיך הוא יכול לשכב שם לבדו'. הם

רה. ספר 'שעדלעצער יזכור-בוך' עמוד 289.

דו. כ"ק אדמו"ר שליט"א.

דז. הרב ברוך מרדכי ליפשיץ (ליבשיץ) זצ"ל מגדולי הגאונים בדורו. עוד מצעירותו היה ידוע כמתמיד גדול בלימוד ש"ס ופוסקים, וכפי שכותב בהקדמתו לספרו הראשון 'ברית יעקב': "שכמי לסבול עול תורה הטייתי, כחשיכה כאורה, לילות כימים שמת, בדד

אוצר החכמה

הגאון רבי ברוך מרדכי ליפשיץ

הגאון רבי ברוך מרדכי ליפשיץ בעל 'ברית יעקב' זצ"ל

חשבו שאולי כוונתו עליו עצמו, אך עם פטירת בנו, הוא רבינו זיע"א הובררה כוונתו הקדושה.

וכך מסופר בספר 'חורבן שדליץ' י"ה:

"בבית החיים היו מספר אהלים, שמה שכבו הרבנים משדליץ מלפני כמה דורות, וכאשר עברנו דרך בית החיים הרגשנו ועבר עלינו רוח של יראת הכבוד ודרך ארץ. ביניהם היו רבי מרדכי' לע זצ"ל אבד"ק שדליץ, האוהב ישראל הגדול שמסר נפשו בעד אחינו בני ישראל בימי ה'פוגרום'. רבי שמעון דוב אנאליק זצ"ל אבד"ק שדליץ, והאבד"ק האחרון רבי יהודה לייב גינצבורג זצ"ל. גם שם מנוחתם כבוד באהלים

בבית ישבתי ובתורת ה' הגיתי". בעודנו נער עודדו אביו להעלות חידושי בכתב ולכן קרא לספרו הראשון על שמו. הוא עמד גם בקשר שאלות ותשובות עם גדולי ישראל בדורו. בתחילה הוזמן לכהן כרב בקהילת סמיאטיץ, ממנה עבר לוולקוביסק, נובהרדוק עד שהגיע אל המנוחה בעיר שדליץ. שם שימש ברבנות משנת תרל"ו עד שנת פטירתו - תרמ"ה. חיבר שלושה ספרים: שו"ת 'ברית יעקב' על ד' חלקי שולחן ערוך, ב' חלקים (ווארשא תרל"ו-ז). 'בית מרדכי' - דרשות והספדים (ווארשא תרמ"א) ו'מנחת ביכורים' חידושים בהלכה. עם פטירתו נטמן בבית הקברות החדש בשדליץ ועל קברו נבנה אוהל.

רח. דף 244.

הרביים המפורסמים, הלא המה הרה"ק רבי צבי מביאלא זצ"ל, הרה"ק רבי גרשון מזעלייחוב זצ"ל, והרה"ק רבי נתן דוד מפרצווא זצ"ל. אלפי חסידים נהרו לכאן לשפוך לבבם הנשברות, והיו רגילים לזרוק על הקברים מבול של קוויטליך ופתקאות¹ יט".

בשנות השואה האיומה, נחרש בית החיים והאהלים שהיו שם, וכהיום אין ניכר איה מקום מנוחת קדשו². ומספר כ"ק אדמו"ר שליט"א שפעם שאל את אביו כ"ק אדמו"ר ה'חלקת יהושע' זיע"א למה אחר המלחמה לא שב לשדליץ ודאג להקים ציון ואוהל על מקום מנוחת אביו הקדוש, למען יהיה לזכר ושארית. ענהו כ"ק אדמו"ר זיע"א: וכי מי חשב אז שיהיה צורך בזה, הרי זה היה ברור לנו שאחר צרות רבות ונוראות כאלו בודאי מיד יבוא משיח... י"א

בעת שהגיעה השמועה על מחלתו של רבינו, אל גיסו הוא הרה"ק רבי יוסף צבי מסקרנביץ זיע"א שהתגורר באותה העת בוורשא, ביקש מיד לנסוע אליו לבקרו. אמנם מאחר ובאותו זמן – זמן קצר טרם פרוץ מלחמת העולם הראשונה, נערכה שביתת רכבות, נמנעה ממנו הנסיעה לשדליץ. והנה יום אחד נשמעה פתאום צפירת הרכבת בוורשא, פתח מיד הרה"ק מסקרנביץ זיע"א במרוצה לעבר תחנת הרכבת, מרוב מהירותו אף הותיר את מגבעתו בביתו, והצליח לקפוץ לאחד מקרונות המשא שהחלו כבר בנסיעתם. הוא הגיע לשדליץ יום אחד בטרם פטירתו של רבינו הקדוש.

דט. בספר 'שעדלעצער יזכור-בוך' עמוד 289 מובא: "האוהל השני אחרי קברו של רבי ברוך מרדכי, הוא ציון של הרבי הרשלי רבינוביץ, בנו של האדמו"ר מביאלא. אברך צעיר, אשר קהל חסידיו הכתירו אותו בתור רבי ואדמו"ר והוא עבר לגור בשדליץ, בחדשי הקיץ בא ולאחר ימי חג הסוכות נפטר לבית עולמו בהשאירו אחרים יתומים רכים, ונטמן בבית החיים בשדליץ".

די. וראה עוד לעיל בסוף מערכת הרה"ק מפרצווא מה שכתבנו אודות בית החיים בשדליץ, ובהערה שם.

ריא. מבשר טוב 'לישועתך קיוויתי ה' עמוד רנ"ג.

פרק ה

בית החיים בשדליץ לפני המלחמה

בית החיים בשדליץ כפי שהוא נראה כהיום

שלח